

Nieuwsbrief

Stichting Marke Vragender Veen

Redactieadres:
Beumweg 17
7134 NR Vragender

Redactie: Maria Neumann
Email: redactie@vragenderveen.nl
Website: www.vragenderveen.nl

December 2022, jaargang 25 nummer 2

Inhoud

- Op zoek naar de boomkikker
- Vriendenclub steunt natuurplein
- Jaargetijde
- Bushcraft met kinderen
- De nacht van de nacht

Op zoek naar de boomkikker

Door Maria Neumann

Voor het behoud en het beheer van het Vragenderveen en de bufferzone zetten zich een groot aantal mensen in waaronder de woensdagochtendploeg, het bestuur van de Vriendenclub van de SMVV en vrijwilligers die altijd helpen met het realiseren van de junior- en natuurwerkdagen in het veen. Deze fijne groep natuurliefhebbers werd in september trakteert op een boomkikkerexcursie met Jan Stronks, natuur- en landschapsadviseur. Met de regenlaarzen aan vertrok de groep

Foto: Maria Neumann

per fiets naar Mariënveld op zoek naar dit mooie dier.

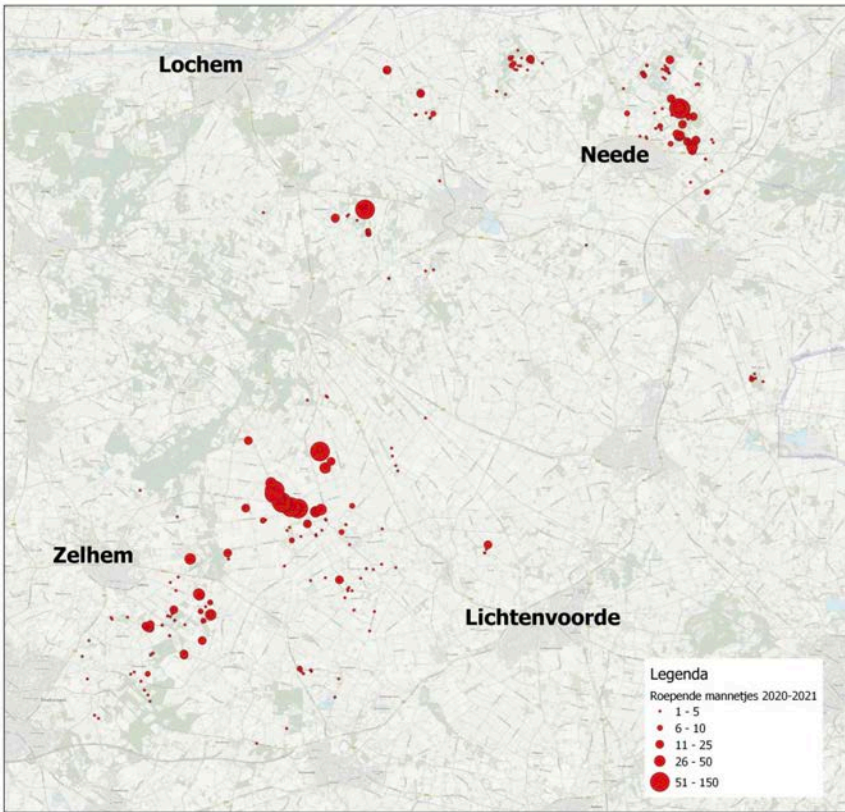

Foto: Maria Neumann

De boomkikker is een klein beestje, grasgroen met een donkere zijstreep op de flanken tussen groene bovenzijde en lichte onderzijde met een lengte van maximaal 5 cm. Hij zit graag op een blaadje van braam of andere bessen in de zon waardoor zijn kleur tijdelijk zelfs goudkleurig kan worden. Boomkikkers hebben hechtschijfjes aan het einde van vinger en tenen waardoor ze uitstekend kunnen klimmen. Verder hebben de mannetjes een grote kwaakblaas onder de kin die

goed te zien is tijdens het kwaken.

Nog rond 1950 was de boomkikker in de omgeving van Zieuwent en Mariëvelde een heel algemene soort, maar door de intensivering van de landbouw verdween hij bijna geheel uit het gebied. In de wijde omgeving van deze kern, het gebied tussen Doetinchem en Ruurlo, komt de kikker inmiddels door het uitvoeren van vele maatregelen op een groot aantal locaties in het agrarisch natuurgebied voor want na 1990

Kaart: Roepende boomkickers in 2020-2021

zijn in het gebied vele ondiepe poelen zonder vissen aangelegd bij particulieren en zijn in het kader van ruilverkavelingen toe verbindingszones/ natuurontwikkelingsgebieden aangelegd waarbij de boomkikker een belangrijke doelsoort was: de Veengoot en de Heidenhoekse Vloed (beide eigendom van Staatsbosbeheer). Hierdoor is de boomkikker zowel wat betreft

aantal als verspreiding spectaculair toegenomen. De optimale leefomgeving voor de boomkikker bestaat uit een kleinschalig, halfopen cultuurlandschap met hakhoutwallen, struweelranden, ruige bermen en slootkanten. De zonnige poelen dienen als voortplantingswateren, maar verder beweegt zich deze kikker graag aan land, zomers zittend op hoogtes tussen de 50 en 200cm, 's winters graag in bosjes en houtwallen met veel dood hout om beschut te zijn tijdens het

overwinteren. De Achterhoek is voor de boomkikker momenteel het belangrijkste leefgebied in Nederland!

Tijdens de excursie begint het te regenen, eigenlijk minder geschikt om deze kleine kikker te kunnen spotten. Jan Stronks duikt half de bramenstruiken in en ziet de eerste zitten. Nu de groep weet waar ze op moet letten roepen er steeds meer: 'Hier zit er ook een!' Het wordt een ware sport om er eentje te vinden. De boomkikker is zeer klein en door zijn groene kleur

soms nauwelijks te onderscheiden van het groen van het blaadje waarop hij zit. Sommige zitten ook op stammetjes, iets meer beschermt voor de druppels regen. Vrijwel aan het begin van de excursie begon er ook een boomkikker te kwaken en dat klonk onvoorstelbaar luid voor zo'n klein beestje. Stronks vertelde dat je boomkikkers soms nog op drie kilometer afstand kan horen kwaken! Heel bijzonder. Een erg interessante en geslaagde excursie met dank aan Jan Stronks.

Foto: Laurens Wopereis

Vriendenclub steunt natuurplein

Door Joris ter Bogt

Ook de Vriendenclub van de Stichting Marke Vragender Veen heeft een geldelijke bijdrage geleverd aan de realisatie van het natuurplein van de Antoniuschool in Vragender. Het natuurplein is een andere inrichting van het speelplein wat zich het best laat omschrijven als “van beton naar natuur”. Hierdoor wordt beoogd dat de kinderen leren spelen in de natuur, dit weten te waarderen en er mee vertrouwd raken.

Mede dankzij de inzet de Stichting Marke Vragender Veen, heeft de Antoniuschool subsidie kunnen krijgen van onder andere de provincie. De goede samenwerking met de Stichting Marke Vragender Veen en de basisschool uit Vragender bestaat al heel lang. De kinderen van de Antoniuschool krijgen regelmatig buiten les in het prachtige natuurgebied. Zo worden de leerlingen niet alleen bekend gemaakt met het gebied maar gaan ze hopelijk ook de waarde ervan inzien en zich in de toekomst verantwoordelijk voelen voor het behoud ervan.

Op deze wijze hopen wij dat ons prachtige hoogveengebied nog

generaties lang in stand blijft, iets dat wij ook nastreven met onze Juniorclub. Daarom heeft de Vriendenclub besloten om dit project te voorzien van een financiële bijdrage.

Jaargetijde

Door Harrie Krabben

De zomer kroop langzaam door naar het volgende jaargetijde de herfst. Met een wat onwennig houvast niet wetende dat het wederom een ramp zou worden voor de natuur, veel bomen kunnen dit niet na zoveel droge jaren aan en legden het loodje. De dieren die er leven zijn ook wat verbaasd over de lege kikkerpoelen en een exoot die alles overwoekerd de Watercrassula blijkt zich nergens wat van aan te trekken.

Maar er gloort hoop elke winter weet de natuur het grondwaterpeil een boost te geven zodat in het voorjaar er in ieder geval er een beetje rooskleurig uit ziet. Bij een veld inspectie deze zomer bleek dat het grondwater in ons veengebied de laagste stand ooit had bereikt en daar sta je ondanks alle inspanningen machteloos bij. Waar de zonnepanelen overuren draaien is het gesteggel over de

energietransitie in volle gang. Het kan verkeren dat er met heimwee naar het turfsteken van vroeger wordt gekeken. Maar dit is natuurlijk allang een gepasseerd station, de turf dat in ons Hoogveengebied aanwezig is bewaren wij voor het herstel van dit unieke gebied.

Jaargetijden doet mij altijd denken aan de vogeltrek, met vele duizenden zeggen ze ons vaarwel om in het voorjaar weer terug te keren, het trompetteren van de kraanvogel het gesjilp van de zwaluw en het geroep van naar het zuiden trekkende wilde Ganzen blijft mij de hele winter bij in afwachting van hun terugkomst in het voorjaar.

Zolang deze cyclus zich herhaald zijn wij in onze nopjes en doen ons vereenzelvigen met de natuur, waar wij met trots onderdeel van uitmaken. Het past bij ons om mensen te betrekken bij natuur en de ontwikkelingen op de voet te volgen, zie ook het prachtige schoolplein waar menig kind in de nabije toekomst veel van kan leren. Met Koning winter in aantocht zal de natuur in slaapstand gaan, om in het voorjaar in al zijn natuurlijke glorie ons doen verstommen hoe prachtig het is.

Namens het bestuur van de SMVV wens ik jullie nog een fijne kerst en een goede jaarwisseling.

Bushcraft met kinderen

Door Maria Neumann

Foto: Ivan Oonk

In september hielden wij onze eerste juniordag van dit jaar. Met meer dan 60 kinderen en een heleboel helpers gingen wij deze keer onder leiding van ervaren scout Ivan Oonk aan de slag met bushcrafttechnieken. Wij hebben houten lepels gesneden en mokken van kokosnoten gemaakt en dat was super leuk om te doen! Er valt nog een heleboel meer te leren dus volgend jaar gaan wij hiermee verder.

De Nacht van de Nacht in het Vragenderveen

Door Maria Neumann

29 oktober 2022 was het weer tijd voor de Nacht van de Nacht, een evenement na een idee van de Natuur en Milieufederaties waar jaarlijks aandacht aan besteed wordt door activiteiten te organiseren in het hele land. De vriendenclub van de Stichting Marke Vragender Veen nam dat al voor de tweede keer als gelegenheid weer een leuke activiteit voor de kinderen van hun juniorclub te organiseren.

Nederland is een van de meest verlichte landen ter wereld. Het fenomeen lichtvervuiling is misschien minder goed bekend, maar wel degelijk een probleem voor mensen en dieren wiens

bioritme daardoor verstoord wordt. Sinds mensen elektriciteit lang en breed zijn gaan gebruiken is ons natuurlijke ritme van dag en nacht door elkaar gebracht. Idealiter slapen dagdier en mens wanneer het donker wordt en ontwaken ze met het opgaan van de zon om uitgerust wakker te worden. Een goede nachtrust is essentieel voor een gezond en weerbaar lichaam en geest.

Al die overbodige verlichting veroorzaakt ook lichthinder en is een enorme energieverspilling. Een echt donkere nacht is in Nederland bijna niet meer mee te maken. Een van de weinige plekken waar je 's nachts de sterrenhemel in al zijn glorie kan bewonderen is het Korenburgerveen waar het Vragenderveen onderdeel van uitmaakt. Frans Boschker, Wim Mulder, Joris ter Bogt en Maria Neumann, bestuurders van de vriendenclub van de SMVV, wilden de kinderen van hun juniorclub laten zien hoe donker het 's nachts in de natuur werkelijk kan zijn. Zij bedachten samen met een enthousiaste groep vrijwilligers twee mooie wandelroutes door de bufferzone van het Vragenderveen. Er gaven ruim 80 kinderen gehoor aan deze oproep en nog eens zo'n 40 ouders, oma's en opa's zijn meegekomen

om te helpen, om zelf de nacht in het donker te beleven en op te letten dat ook iedereen weer de weg terug vond uit de duisternis.

Op verschillende plekken van de route wachtten helpers de kinderen op om ze verschillende nachtdiergeluiden te laten horen zoals de uil, de vos, de wolf, maar ook de krekel en nog meer. Voor een uitgebreide kijk in de hemel was het helaas te bewolkt. Een bijeenkomst in het veen is nooit compleet zonder kampvuur. Nadat alle groepen weer bij elkaar waren

gekomen bij de picknickplek hebben zij brood op een stok boven het vuur gebakken en verhaal gedaan van wat ze op de route allemaal tegen zijn gekomen. Lopen in het donker op ongebaande paden is pas een echt avontuur en in eerste instantie helemaal niet zo makkelijk. Als je jouw ogen laat wennen aan de duisternis dan kan je de weg wel degelijk vinden en dieren die wel 's nachts wakker zijn en juist overdag slapen bijvoorbeeld, zoals de vleermuis, horen. En ook wanneer je heel stil bent kan je van alles horen.

Bij wijze van uitzondering hebben wij dus wel van de nacht de dag gemaakt, normaal mag je 's nachts niet in natuurgebieden komen, en was het weer een hele geslaagde activiteit voor een ieder die erbij betrokken was.

De Vriendenclub van de Stichting Marke Vragender Veen wenst alle vrienden een gezellige decembermaand, fijne kerstdagen en een gezond en gelukkig nieuw jaar met vele mooie momenten in de natuur!

Foto: Maria Neumann